

ทาสหมาเฮ!! ม.มหิดล พัฒนา 'ชุดตรวจภูมิแพ้สุนัข'

ไม่ต้องส่งตรวจ ตปท. เซฟคอสต์ 10 เท่า รักษาตรงจุด



รศ.ดร.พญ.อัญชลี ตั้งตรงจิตร



คุณภาพชีวิต

ไม่ใช่แค่คนเท่านั้นที่เป็น “ภูมิแพ้” เพราะน้องหมาของเราก็เป็นโรคภูมิแพ้ได้ โดยอาการแพ้ของสุนัข จะเกิดอาการที่ผิวหนังเป็นส่วนใหญ่ จะมีอาการคันฝ่าเท้า ลู้งเท้า ใต้คาง รอบปาก รอบตา ใบหู รักแร้ และหน้าท้อง เมื่อน้องหมีมีอาการจะเลียแทะเท้า เกา ถูหน้ากับพื้น เมื่อสัมผัสสารก่อภูมิแพ้บ่อยๆ เป็นเวลานาน อาจมีอาการขนร่วง ผิวหนังติดเชื้ออักเสบ จนทำให้รูปปลั๊กขนเปลี่ยนไป

รศ.ดร.พญ.อัญชลี ตั้งตรงจิตร อาจารย์ภาควิชาปรสิตวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า ปัจจุบันอุบัติการณ์โรคภูมิแพ้ในสัตว์เลี้ยงทั่วโลกสูงขึ้นถึงร้อยละ 15 ซึ่งการตรวจโรคภูมิแพ้ในสุนัขที่ผ่านมาจะทำการ “สะกิดผิวหนัง” ซึ่งต้องมีการวางยาสลบ โทนน วางสารก่อภูมิแพ้และรอดู ซึ่งเทคนิคนี้ส่วนใหญ่มีเฉพาะในโรงเรียนสัตวแพทย์ใหญ่ๆ ต่อมา มีการพัฒนาวิธีตรวจโดยการนำเลือดของสุนัข เพื่อตรวจหาว่าสิ่งก่อภูมิแพ้ แต่วิธีการนี้ไม่มีบริการในประเทศไทย ที่ผ่านมามีต้องส่งเลือดสุนัขไปตรวจต่างประเทศ เช่น สวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งมีเซ็นทรัลแล็บอยู่ที่สิงคโปร์ หรือส่งไปตรวจที่อังกฤษ นับว่ามีความยุ่งยาก เพราะเป็นการส่งเลือดออกนอกประเทศ บางครั้งเกิดปัญหาถูกกักอยู่ที่ด่าน และมีความใช้จ่ายสูงประมาณ 2 หมื่นบาท บางครั้งเจ้าของน้องหมาเสียเงินเยอะ แต่ตรวจไม่ได้ ซึ่งเท่าที่เคย

หรือกับสัตว์แพทย์โรคผิวหนัง อาจส่งตรวจเลือด เพื่อหาสิ่งก่อภูมิแพ้ได้ประมาณ 10% เท่านั้น

รศ.ดร.พญ.อัญชลี กล่าวว่า ทางบริษัท เวท ไดแอกส์ จำกัด ซึ่งให้บริการตรวจเลือดน้องหมา ซึ่งพบปัญหาดังกล่าวมาตลอด และเป็นปัญหาที่ทาสสัตว์เลี้ยงพบบ่อย จึงได้ตั้งใจวิจัยขึ้น จึงเกิดเป็นความร่วมมือในการทำวิจัย โดยได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในชุดโครงการ "อุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร" ร่วมกับบริษัทดังกล่าว มีตน ร่วมกับ รศ.ดร.นิทัศน์ สุขรุ่ง หน่วยบ่มเพาะวิจัยชีวการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชฯ และ สพ.ญ.มธุวันต์ ทวีพิภรณ์ สัตวแพทย์โรคผิวหนัง คณะสัตวแพทยศาสตร์ ม.มหิตล ร่วมดำเนินการ

รศ.ดร.พญ.อัญชลี กล่าวอีกว่า การวิจัยจึงได้พัฒนาชุดทดสอบภูมิแพ้ในสุนัข ซึ่งใช้วิธีการตรวจเลือดสุนัขแบบเดียวกับการส่งตรวจต่างประเทศ เรียกว่าเทคโนโลยี "ซีโรโลจี" ซึ่งมาจากคำว่า "ซีรัม" หรือน้ำเลือดที่ใช้ตรวจนั่นเอง โดยชุดทดสอบดังกล่าวสามารถใช้ตรวจหาสารก่อภูมิแพ้ในสุนัขเบื้องต้นได้ 8 ชนิด ซึ่งเป็นสารก่อภูมิแพ้ที่พบบ่อยในสุนัข ประกอบด้วย ไรฝุ่น 3 สายพันธุ์ แมลงสาบ 2 สายพันธุ์ คือ อเมริกันและเยอรมัน ผักโขม หญ้าแพรก และหมัด ซึ่งทั้ง 8 ชนิดนี้ก็ครอบคลุมการก่อภูมิแพ้ในสุนัขมากกว่า 90% แล้ว

การตรวจจะใช้เลือดของสุนัขเพียง 2 มิลลิลิตร (ซีซี) มาใช้หยอดในหลุมเพลตที่เคลือบสารก่อภูมิแพ้เอาไว้ และจะดูปฏิกิริยาที่เกิดจากสารก่อภูมิแพ้ชนิดใด เพื่อให้เกิดการรักษาได้อย่างตรงจุด โดยไม่ต้องไปโกนขนน้องหมา ไปหยุดยา หรือน้องหมามีรอยโรคก็สามารถทำได้

"สาเหตุที่จำเป็นต้องตรวจหาสารก่อภูมิแพ้ในสุนัข เนื่องจากหากไม่รู้ว่าน้องหมามีอาการภูมิแพ้จากสารกระตุ้นใด ก็จะทำให้แค่รักษาตามอาการไปอย่างเดียวนั่นเอง คือ การให้ยาลดอาการส่วนใหญ่เป็นยากดภูมิ ซึ่งต้องให้น้องหมากินยาไปเรื่อย และเพิ่มปริมาณไปเรื่อยๆ โดยยากลุ่มหลัก

คือ สเตียรอยด์ ซึ่งการใช้ในระยะยาว จะตามมาด้วยผลข้างเคียงจนทำให้สุขภาพของน้องหมาแยลงได้ ซึ่งการรักษาโรคภูมิแพ้เป็นการรักษาจำเพาะ หากทราบว่าเกิดจากสารกระตุ้นใด ก็ให้เลี่ยงสารกระตุ้นนั้น เช่น ไรฝุ่น ก็เลี่ยงหรือปรับบ้านให้ไม่มีไรฝุ่น และใช้วัคซีนรักษาภูมิแพ้ไรฝุ่น เพื่อช่วยลดภาวะไวต่อสิ่งกระตุ้นจนทำให้เกิดอาการ จึงเป็นสาเหตุที่ต้องตรวจหาสิ่งกระตุ้น แต่ที่ผ่านมา ค่าบริการแพงมากทำให้คนเข้าถึงยาก" รศ.ดร.พญ.อัญชลี กล่าว

รศ.ดร.พญ.อัญชลี ระบุอีกว่า สำหรับการพัฒนาชุดทดสอบนี้ เมื่อคิดจากต้นทุนต่างๆ แล้ว ราคาจะตกอยู่ที่ประมาณ 2,500-3,000 บาท เท่านั้น เรียกว่าราคาถูกกว่าการส่งไปตรวจต่างประเทศ 9-10 เท่า ซึ่งเมื่อมีราคาถูกก็จะทำให้เกิดความแพร่หลาย สัตวแพทย์สามารถนำมาใช้บริการตรวจน้องหมาได้ น้องหมาก็จะเข้าถึงบริการการรักษาได้มากขึ้น รู้สาเหตุของอาการภูมิแพ้และรักษาได้ตรงจุดมากขึ้น ผู้เลี้ยงเองก็จะได้สบายใจว่าจะรักษาน้องหมาจากภูมิแพ้ได้อย่างไร และราคาประหยัดลงอย่างมาก ซึ่งขณะนี้ทางบริษัทที่ร่วมทุนก็ได้ยื่นดำเนินการเพื่อทำเชิงธุรกิจแล้ว ซึ่งจะเป็นที่ต้องการอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมบริการดูแลรักษาสัตว์เลี้ยง และขยายผลให้บริการในภูมิภาคเอเชียได้อีกด้วย จากการใช้ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเอง นอกจากนี้ ยังมีแนวทางพัฒนาต่อยอดเพิ่มชนิดสารก่อภูมิแพ้ในชุดตรวจให้ครอบคลุมมากขึ้น และพัฒนาชุดตรวจภูมิแพ้ในแมว รวมทั้งพัฒนาการผลิตวัคซีนที่ใช้ในการรักษาโรคภูมิแพ้ในสุนัข/สัตว์เลี้ยงเป็นโครงการต่อไป.